

hvad Rentabilitetspørgsmaalet angaar, er blevet udtalt i Rigsdagen, at en Nødhavn ved Nærs (i Sandstensterrainet) efter 3 Aars Forløb maatte kunne paaregne en Indtægt af 19,000 Kr., efter 7 Aars af 32,000 Kr., efter 10 Aars af 40,000 Kr., og at Nønne Havns Indtægter ere lagte til Grund for Beregningen, bemærke Andragerne, at denne Beregning er dem en Gaade, hvilket de nærmere udvikle. Selv om en Nødhavn ved Nærs kunde anlægges for 1 Mill. Kr., er der ingen Rimelighed for, at Ind- og Udførsel skulde kunne tiltage i en saa betydelig Grad, at Foretagendet kunde rentere. Et Blik paa de sidste Aars Eksportstatistik viser, at Nønne i Sammenligning med Nærs ei blot har en langt overveiende Ind- og Udførsel af almindelige Produkter, men ogsaa en stadig tiltagende Udførsel af Kaolin (alene i den Anledning søges Havnen af mange Skibe) foruden af Ler, Græs, Tajance og Cementsten, medens disse Gjenstande fuldstændig savnes som Exportartikler for Nærs. Endelig fremhæves, at, medens Centralkomiteen har ydet Tilskud til de fleste andre bornholmske Havne, ligesom der ogsaa af Staten er blevet tilstaaet disse rentefrit Laan paa kortere eller længere Tid, har Nønne Havn ingenfinde erholdt noget som helst Tilskud eller nogen som helst lignende Begunstigelse. Billighed taler saaledes formentlig for, at Staten ved denne Leilighed tager et skjønnsomt Hensyn til Byens Havneforhold. — I et Bilag til Andragendet fremhæves yderligere forskjellige Grunde, der skjønnes at tale for Nødhavnens Anlæg ved Nønne.

Udvalget foreslaar Andragendet henvist til Indenrigsministerens Overveieelse.

29. Andragende fra 684 Besiddere af Eiendomme i Aarhus Amts 1ste og 2den Valgkreds om Rigsdagens Medvirkning til, at Jernbaneanlægget fra Hou Havn til Statsbanen i Nærheden af Biby kan muliggjøres. (Indbragt den 15de April 1882 ved Folketingsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds Winther).

Andragendet er saalydende:

„Undertegnede Beboere af det Dpland, som vil blive gennemfaaren af den paatænkte Jernbane fra Hou over Odder til Aarhus, henvende sig herved ærbødigst til den høie Rigsdag, dels med Bøn om, at den vil støtte det om den nævnte Bane indbragte Lovforslag, dels med endel Dplysninger i Sagen, som ere blevne nødvendige derved, at der her er fremsat en Ansøgning, som vi have Grund til at antage ogsaa vil blive fremsat i Thinget: at Banestykket Odder—Hou ikke skulde kunne betale sig og derfor helst maatte udgaa.

Om den almindelige Interesse for Baneanlægget i det Hele og Erkjendelsen af dets Nødvendighed for Dplandet tro vi, at der foreligger tilstrækkeligt Vidnesbyrd i den Akttegning fra Kommuner og Private paa over 700,000 Kr., som har fundet Sted. At Aarhus Byraad saavel som Aarhus Amtsraad har tegnet hver 150,000 Kr. i det hele Baneanlæg, viser yderligere, at disse Autoriteter have samme Overbevisning. Hele Dplandet, men især dets sydlige Del, hører til de frugtbareste og tættest befolkede Egne i Jylland. Siden Jernveiens Anlæg her i Landet maa det betragtes som beliggende i en Ufrop, og Manglen af en Jernbane har paa mange Maader skadet Landbrugets Udbytte og forhindret Udviklingen. Anlæg af en Røsfukkerfabrik ved Aarhus vil saaledes være saa godt som umulig uden en Jernveisforbindelse gennem Hads Herred.

Saad særlig Stykket Hou—Odder angaar, da gjælder det Ovenansførte fortrinnsvis om dette. Der er Forderne de bedste, Befolkningen tættest og Erangen til den af Jernveien betingede Udvikling størst. For at nævne et Exempel: Hvidelev-Bjerager Kommune er den i hele Jylland, som har det mindste Areal til sit Hartkorn. (Efter Both.) Jordstykkerne ere smaa, men fortrinligt egnede til et mere udviklet Landbrug, hvilket ogsaa er i Gang hos Enkelte, men hæmmes af vore daarlige Kommunikationsmidler. — Havnen ved Hou vil ikke blive uden stor Betydning, navnlig for Samso og Thunø, der fra den paatænkte Havn ved Roldby Raas vil faae den kortest mulige Vandforbindelse med Havn og Jernvei paa Fastlandet. Det har derfor staaet for os som en Lystanke, at vi ved Anlæg af en Jernbane kunde vinde op til at hare de Byrder, som Nutidens forøgede Kraw stiller til os. Listen over Akttegningen vil nærmere vise, at netop i Egnen mellem Odder og Hou have ikke blot Kommunerne tegnet betydelige Bidrag, men ogsaa det overveiende Flertal af Gaardmændene, Lærere og selv flere Husmænd have taget private Aktier.